

Міністерство освіти і науки України
Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Національний університет “Острозька академія”
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет

*Присвячується 15-річчю художньо-
педагогічного факультету*

**«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-
методичної конференції*

18-20 травня 2006 року

Рівне – 2006

ББК 74.58+8840
УДК 379.82

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

Редакційна колегія:

Руслан Постолюський – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробйов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 11 від 30.06.2006 р.)

ISBN 966-7631-96-1

©Рівненський державний гуманітарний університет

Психологічні бар'єри – психічні стани, що виявляються в неадекватній пасивності педагога, яка заважає здійснювати інноваційну діяльність.

Опір нововведенням є поширеним явищем. Він може поставати як пряма відмова від участі в інноваційній діяльності, імітація активності з одночасною демонстрацією того, що нововведення не дає позитивних результатів, тощо.

Часто на шляху нового стає консервативний і непіддатливий до новацій досвід роботи. Певні проблеми щодо цього пов'язані з особливостями мислення багатьох педагогів, які орієнтуються на здоровий глузд і побутові уявлення про свою професійну діяльність. Ці уявлення зводяться до висновку, що педагог повинен добре знати свою справу, а все інше – зайве. Заважають інноваціям застарілі, консервативні інструкції, розпорядження і накази. Щоб подолати ці бар'єри, педагог нерідко повинен не тільки виносити, осмислити, обґрунтувати педагогічну ідею, а й виявити громадянську мужність під час її реалізації.

Психологічні бар'єри виникають за необхідності вийти за межі звичних способів розв'язання професійного завдання, надати перевагу іншій точці зору. Вони постають як внутрішні перепони (небажання, боязнь, невпевненість тощо), що заважають людині виконувати певну дію.

Використовуючи їх для самозахисту, людина зосереджується лише на тій зовнішній інформації, яка може бути нею засвоєна і не вносить розладу в її душевний стан. Таке оберігання усталеного уявлення про світ заважає творчому процесу, налаштованості на пізнання, осмислення, використання і творення нового.

Отже, проаналізувавши причини повільного впровадження педінновацій у навчально-виховний процес, можемо зробити висновок: одні педагоги не готові до цього методично (відсутність інноваційної поінформованості та інноваційної грамотності), інші – психологічно. Слід пам'ятати, що інноваційне навчання – це такий динамічний процес, який забезпечує включення емоційних сфер психіки того, хто навчається, активне функціонування його інтелектуальних та вольових сфер, сприяє формуванню стійкого інтересу до предмета, що спонукає до самоосвіти, і формуванню активної, творчої, гармонійно розвиненої особистості, є шляхом подолання формалізму в навчанні.

У сучасній освіті ще багато не вирішених проблем, серед яких і неможливість донести навчальний матеріал через слабе матеріально-технічне забезпечення. Американська компанія INTEL частково сприяє залученню освітніх працівників до світового інформаційного простору.

Унікальність інноваційної програми „INTEL” Навчання для майбутнього” полягає в тому, що вона підходить до викладання будь-якого предмета; адаптується до національних стандартів і програм; постійно вдосконалюється. Ця програма передбачає використання спеціальних прийомів організації навчання, коли наявні 1-2 комп'ютери або цілий комп'ютерний клас.

Концептуальні засади програми ґрунтуються на ідеї комплексного використання інноваційних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Упродовж 2005-2006рр. в РОІППО проводилися курси підвищення кваліфікації вчителів за цією програмою. Ті вчителі, які пройшли курси, працюють на місцях, використовуючи отримані знання. Так, що інновацію використовують на уроках 15% курсантів, у позакласній роботі 40%, працюють як тренери 7%, при підготовці до уроку 70%, не використовують 2%. Нам потрібно і надалі працювати над тим, щоб інноваційних навчальних закладів і вчителів-новаторів в освітніх закладах України було більше.

Джерельні приписи

1. Москалець В.П. Психологічне обґрунтування української національної школи. – Л., 1994. – 118 с.
2. Сучава Н.М. Педагогічні інновації – життєсміслова програма школи гуманістичної орієнтації // Відкритий урок. – №19, 20. – 2003. – С.18-24.
3. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. – М., 1990. – 141с.

Алла Фрідріх, викладач кафедри іноземної філології РДГУ

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ДУХОВНОГО СВІТУ ОСОБИСТОСТІ

Духовний світ особистості – це духовне життя людини в його цілісності й специфічності. Гармонійний розвиток особистості – це не пропорційний розвиток його складових, а розвинення тих із них, які є визначальними для формування особистості. Для українців, зважаючи на реалії сьогодення, це національна самосвідомість – „категорія, сутність якої полягає в усвідомленні людиною своєї належності до певної нації” [3, с. 22].

Вихідним моментом формування змісту та структури духовного світу особистості вчені називають знання [3, с. 22 – 23]. На основі знань про свої національні ознаки (мова, історія, культура, особливості ментальності й національного характеру) та ознаки інших спільнот в особистості формується поняття „ми” – „вони”, які є основою її національної ідентифікації.

Так, один із напрямків формування у студентів-філологів національної самосвідомості – оновлення змісту навчального матеріалу, який складає основу їхньої професійної підготовки. У формуванні когнітивного компонента національної ідентичності важливу роль відіграють навчальні дисципліни філологічного циклу. Зміст навчального матеріалу повинен спрямовуватися на формування знань, на основі яких складається комплекс

українознавчих понять, що утворюють систему етнодиференціюючих ознак, у якості яких можуть бути: мова, цінності, історична пам'ять, релігія, уявлення про рідну землю, національний характер, народно-прикладне та професійне мистецтво, українські національні пріоритети тощо. Кожна навчальна дисципліна має відображати певні грані України як геосоціокультурного феномену [2, с. 165-166].

Національна самосвідомість виконує інтегруючу роль, об'єднуючи всі сфери духовного світу особистості, саме це, а не мова, територія чи будь-які інші ознаки є умовою збереження ідентичності нації.

Мета і завдання нашого дослідження: науково обґрунтувати теоретичні засади, розробити та експериментально перевірити в аудиторній і позааудиторній навчально-виховній діяльності функціональну модель формування національної самосвідомості майбутніх учителів-філологів.

Теоретичне вивчення проблеми дозволило констатувати, що наукові поняття „національна самосвідомість” і „формування національної самосвідомості особистості”, які знайшли всебічне висвітлення у філософській і психолого-педагогічній думці минулого й сучасності, є важливим ідеологічним атрибутом національного життя, провідним інструментом і водночас виявом самоідентифікації особистості зі своєю національною спільнотою. У своєму розвитку національна самосвідомість українців пройшла певні етапи, тісно пов'язані зі становленням української нації, у кожному з яких сформувалися певні форми її вияву, способи реалізації та завдання щодо її формування.

Національна самосвідомість як складне й багатогранне утворення є продуктом життя особистості й визначає людинотворчу, народотворчу й державотворчу функцію. Складністю й багатогранністю цього поняття пояснюються різні тлумачення дефініції національної самосвідомості. Інтегруючи дослідження Ю.Бромляя, Й.Вироста, Л.Дробіжевої, Г.Гуменюк, Л.Кандиби, В.Кузя, Р.Осипець, М.Пірен, Ю.Руденка, З.Сергійчук, В.Скутіної, І.Снежкової, П.Щербаня, К.Чорної та ін., під національною самосвідомістю розуміємо складне соціально-психічне утворення особистості, що є самоусвідомленням причетності до нації, готовністю сумлінно й творчо працювати на благо Вітчизни, зміцнювати єдність свого народу, Українську державу, спонукає до національної самореалізації.

Виховання національної самосвідомості особистості відбувається протягом трьох етапів:

- 1) етнічного самоусвідомлення;
- 2) національно-патріотичного самоусвідомлення;
- 3) державно-патріотичного самоусвідомлення [1, с. 97].

Особливість виховання студентської молоді полягає в тому, що при відповідній роботі у студентів, позбавлених національної самосвідомості, можуть одночасно формуватися риси, які відбивають як їхнє етнічне, так і національно-патріотичне й державно-патріотичне самоусвідомлення.

У структурі національної самосвідомості найважливішим утворенням є ціннісні орієнтації, що є своєрідним орієнтиром і регулятором поведінки та діяльності особистості, критерієм у визначенні ставлення людини до матеріальних і духовних цінностей свого народу. Ефективність у формуванні національної самосвідомості особистості досягається використанням системи національних цінностей, які потенційно здатні посилити інтелектуалізацію освіти, розкрити світоглядні й методологічні аспекти розвитку.

Від рівня сформованості національної самосвідомості майбутніх фахівців залежить результативність їхньої педагогічної діяльності, спрямованої на вирішення завдань національного виховання підростаючого покоління, а також їхня громадянська та соціальна активність.

Процес діагностики національної самосвідомості студентів набуває точності за умов використання критеріїв сформованості: когнітивного, емоційно-ціннісного та діяльнісно-практичного. Визначення критеріїв дало змогу встановити рівні сформованості національної самосвідомості майбутніх учителів-філологів і внести необхідні корективи до змісту й методики навчально-виховного процесу вищого педагогічного навчального закладу.

У ході констатуючого експерименту був визначений фактичний стан сформованості національної самосвідомості майбутніх учителів-філологів, який засвідчив, що значна кількість (майже 43%) студентів є потужним патріотично налаштованим потенціалом, який повинен стати об'єктом цілеспрямованого педагогічного впливу, оскільки лише 16,3% респондентів можна назвати справді національно свідомими, які хочуть брати і беруть посильну участь у розвитку, зміцненні та утвердженні Української держави.

Процес формування національної самосвідомості майбутніх учителів-філологів можна оптимізувати за умови визначення та впровадження ефективних засобів корекції змісту філологічних дисциплін і методики виховання з метою інтеграції навчально-виховного процесу та створення підґрунтя для практичного застосування набутих українознавчих знань у соціокультурній діяльності. Відповідно до виявлених педагогічних умов, було теоретично обґрунтовано та практично перевірено функціональну модель формування національної самосвідомості майбутніх учителів-філологів. Вирішальним критерієм сформованості визнано діяльнісно-практичний, тому що головним є не слова, заяви, наміри, декларації, а справи, реальне ставлення та конкретні вчинки патріота-громадянина. У зв'язку з цим розглядалися вміння, бажання, мотивація студентів брати участь у позааудиторній виховній роботі українознавчого спрямування, тобто емоційно-ціннісне ставлення до неї. Впровадження в ході експерименту визначених та обґрунтованих дидактичних умов ефективного формування українознавчих понять забезпечило підвищення когнітивного рівня сформованості національної самосвідомості студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

Експериментальна перевірка ефективності розробленої функціональної моделі формування національної самосвідомості студентів вищих педагогічних навчальних закладів в аудиторній і позааудиторній роботі засвідчила позитивну динаміку зростання основних показників національної самосвідомості майбутніх учителів-філологів, зокрема: почуття національної спільноти й ідентичності, активного та зацікавленого ставлення до України як

незалежної держави. Дослідно-експериментальним шляхом підтверджено, що інтенсивне засвоєння майбутніми вчителями-філологами українських національних цінностей і їх використання на практиці адекватно впливають на формування їхньої національної самосвідомості. За результатами формуючого експерименту, у контрольних групах збільшилася кількість студентів із високим (у 1,7 разів) і середнім (у 1,8 разів) рівнями; значно зменшилася кількість студентів, у яких низький рівень сформованості національної самосвідомості (у 2,5 разів).

Впровадження розробленої функціональної моделі сприяло підвищенню рівня професійної підготовки майбутніх учителів-філологів, зокрема розвитку їхньої активності щодо опанування національних цінностей, творчого використання набутих знань, умінь і навичок, а отже, засвідчило про формування творчої, гармонійно розвиненої, толерантної особистості з високим рівнем національної самосвідомості, особистісних якостей і ціннісних орієнтацій, основою яких є національні й загальнолюдські цінності.

Джерельні приписи

1. Вишневецький О. Сучасне українське виховання. Педагогічні нариси. – Львів, 1996. – 238 с.
2. Ступарик Б. Українська національна ідея в освіті й вихованні сучасної молоді. Україна: національна ідея (Матеріали Міжнародної наукової конференції 23 квітня 2002 року). – К.: КиМУ. Правові джерела, 2003. – С. 159 – 167.
3. Фасоля А. Формування духовного світу особистості школяра засобами літератури // Українська література в загальноосвітній школі. – 1999. – № 1. – С. 22 – 24.

Тетяна Герасименко, аспірант
Тернопільського національного університету
ім. В. Гнатюка

ВИХОВНІ ІННОВАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ДОШЛЮБНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Майбутнє нашої держави залежатиме від змісту цінностей, які закладаються у світоглядні орієнтири молодих людей, а також від того, наскільки духовність стане основою їхнього життя. Це означає, що виховання студентської молоді, підготовка її до сімейного життя завжди була і є однією з найважливіших проблем у житті суспільства.

Надаючи особливої ваги родині та родинному вихованню у формуванні майбутніх громадян, Генеральна Асамблея ООН встановила Міжнародний день сім'ї, який відзначається щороку 15 травня в усіх країнах світу.

Сучасний етап розвитку українського суспільства, яке переживає кардинальні зміни в усіх сферах свого буття, суттєво підвищує вимоги до процесу дошлюбної підготовки студентської молоді. Для духовного відродження української нації необхідним є формування духовно-творчого потенціалу студентської молоді, спрямування інноваційних освітньо-виховних технологій на піднесення рівня готовності студентів до сімейного життя, відновлення української ментальності, формування концепції моральних цінностей та ідеалів. Тому виникає необхідність створення сприятливих умов для оволодіння студентами знаннями про людські взаємини, формування сучасних уявлень та поглядів про шлюб, моральних та ціннісних орієнтирів, переконань у сфері сімейної політики, культури сімейних і статевих відносин, поведінки та потреб керуватися у стосунках з особами протилежної статі нормами моралі.

Дошлюбна підготовка особистості завжди була предметом особливої уваги з боку суспільства. Водночас те, що український соціум переживає перехідний період свого розвитку, погіршення демографічної ситуації, нестабільність подружніх стосунків, зумовлює виникнення певних негативних явищ, які ускладнюють процес дошлюбної підготовки студентської молоді. Особистість перехідного періоду – це індивід, який значною мірою втратив орієнтири у принципах побудови своїх взаємовідносин з особами протилежної статі, іншими людьми, родиною, суспільством. Зазначені негативні тенденції яскраво виявляються у студентській молоді, у період складних онтогенетичних психофізіологічних змін, тому однією з нагальних проблем як самого індивіда, так і соціуму є пошук ефективних шляхів подолання низького рівня готовності студентів до сімейного життя і чинників, котрі детермінують виникнення цього феномену шляхом впровадження виховних інновацій у процес дошлюбної підготовки студентської молоді.

Проблема впровадження виховних інновацій у процес дошлюбної підготовки студентської молоді сьогодні стає надзвичайно актуальною. Знання об'єктивних і суб'єктивних, соціальних і особистих чинників її актуалізації, їх врахування у педагогічній діяльності дозволять уникнути труднощів у формуванні повноцінного сім'янина.

Слово „інновація” має латинське походження. У перекладі воно означає оновлення, зміну, введення чогось нового, введення новизни. Поняття „інновація” визначається і як новина (засіб), і як процес введення цієї новини (засобу) у практику. Педагогічні інноваційні процеси стали предметом соціальних досліджень приблизно з кінця 1950-х років на Заході (Е.Роджерс, М.Бафер, В.Браун, К.Певітт та ін.). У вітчизняній літературі інновації визначаються як нові ідеї, підходи, методи, технології, котрі ще не використовувалися, як комплекс елементів або окремі елементи навчально-виховного процесу, що мають прогресивне начало і дозволяють у різних умовах і ситуаціях ефективно розв'язувати завдання навчання та виховання (А.М. Алексюк, В.О.Сластьонін, Л.С. Подимова В.І. Загвязинський, Л.В. Кондрашова, М.М. Поташник та ін.).

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що проблема впровадження виховних інновацій у процес дошлюбної підготовки студентської молоді ще не була предметом спеціального дослідження. Аспекти

ЗМІСТ

<i>Руслан Постолюк</i> . Вітальне слово	3
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
<i>Владислав Вербець</i> . Демократизація та гуманізація освіти: проблеми та перспективи	5
<i>Петро Давидюк</i> . Проблеми соціокультурного розвитку Рівненщини	6
<i>Петро Кралюк</i> . Проблеми педагогіки в контексті сучасних комунікаційних реалій	7
<i>В'ячеслав Демченко</i> . Особливості розвитку творчих здібностей молоді	10
<i>Лариса Климанська</i> . Потенціал креативності PR-спеціаліста	12
<i>Владислав Вербець</i> . Соціальна ідентифікація студентської молоді: проблеми та перспективи формування	16
СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ	
СЕКЦІЯ І. ДУХОВНО-ТВОРЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	
<i>Оксана Назарук</i> . Соціальний досвід молодої людини як передумова реалізації соціального потенціалу	19
<i>Лідія Мацевко-Бекерська</i> . Дитяча література як засіб підготовки фахового педагога	23
<i>Ольга Безкоровайна</i> . Виховання духовної культури особистості студента засобами соціально-ціннісної діяльності	25
<i>Вікторія Вронська</i> . Інноваційно-інформаційні та педагогічні технології у ВНЗ: проблеми ефективності та перспективи розвитку	31
<i>Алла Фрідріх</i> . Формування національної самосвідомості як основа розвитку духовного світу особистості	33
<i>Тетяна Герасименко</i> . Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	35
<i>Марина Малиняк</i> . Психологічні передумови формування художньої творчості студентів	37
<i>Світлана Волошина</i> . Професійна кар'єра молодої людини – шляхи і методи її формування, умови реалізації	39
<i>Наталія Тимошук</i> . Духовно-моральне становлення молоді в умовах особистісно орієнтованого виховання	40
<i>Тетяна Ціпан</i> . Формування морально-духовних цінностей підлітків в умовах дитячо-юнацьких об'єднань	44
<i>Мирослава Якимчук</i> . Формування культури духовності в обдарованій особистості студента як соціально-педагогічна проблема	47
СЕКЦІЯ ІІ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
<i>Олена Іщенко, Людмила Овсянкіна</i> . Особливості формування моральних цінностей сучасної студентської молоді	50
<i>Світлана Щудло</i> . Якісна освіта як чинник адаптації молоді на ринку праці	52
<i>Тетяна Потапчук</i> . Духовний розвиток сучасної молоді: спроба теоретичного осмислення	54
<i>Алла Кочубей</i> . Духовно-моральне виховання студентів засобами народознавства	56
<i>Людмила Сокурянська</i> . Ціннісний вимір пострадянського студентства: теоретичні підходи та емпіричні результати	60
<i>Олег Бойко</i> . Дидактична технологія формування у майбутніх офіцерів готовності до реалізації управлінських функцій	65
<i>Лариса Ковальчук</i> . Організація педагогічної практики студентів класичного університету: компетентнісний підхід	69
<i>Орися Ковальчук</i> . Тестовий контроль у системі діагностування знань, умінь і навичок студентів	73
<i>Олександра Максимець</i> . Організація професійно-орієнтованої поза аудиторної роботи студентів на базі навчального лабораторно-виробничого комплексу інституту	76
<i>Марта Максимець</i> . Педагогічна практика студентів факультету іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: реалії, проблеми, перспективи	79
<i>Олександра Праць</i> . Моральні засади правової культури майбутнього вчителя	81
<i>Уляна Гуменюк</i> . Ірраціональні переконання людини як бар'єр на шляху реалізації її духовно-творчого потенціалу	83
<i>Євгеній Власов</i> . Передумови формування навчального репертуару для студентів класу фортепіано музично-педагогічного факультету	86
<i>Олена Никон</i> . Психолого-педагогічні умови активізації творчої діяльності студента	89
<i>Олена Попчук</i> . Навчально-виховний процес як фактор формування професійної культури майбутніх фахівців	92
<i>Наталія Грицай</i> . Формування творчого потенціалу студентів під час проведення позакласної роботи в загальноосвітній школі	96
<i>Галина Кардаш</i> . Теоретично – методичні засади формування морально-етичного потенціалу студентської молоді	98
<i>Олена Шершньова</i> . Історико-культурний туризм в малих містах України як чинник формування національної гідності української молоді	102
<i>Наталія Семенова</i> . Роль особистісного самовизначення та ідентичності у формуванні сучасної гармонійно розвиненої особистості	105
<i>Вікторія Юрченко, Тетяна Свердлова</i> . До проблеми розвитку духовно-творчого потенціалу студентської молоді	107

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ХОРЕОГРАФІЇ «ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА-ХОРЕОГРАФА»

<i>Ірина Аксьонова.</i> Формування творчої особистості в хореографічному колективі	110
<i>Володимир Гордєєв.</i> Танець як феномен духовності традиційної української народної обрядової культури.....	114
<i>Ольга Гордєєва.</i> Дитячий хореографічний колектив та його роль у гармонійному розвитку дитини	116
<i>Роксана Горбачук.</i> Просторові дослідження в галузі сучасного хореографічного мистецтва.....	119
<i>Тетяна Лобан.</i> Вплив хореографів-новаторів джаз-модерн танцю на формування світогляду сучасного студента.....	120
<i>Лариса Волощина.</i> Альтернативні методики при викладанні хореографії у ВНЗ.....	122
<i>Ілона Легка.</i> Репертуар аматорського танцювального колективу як засіб виховання молоді	124
<i>Вікторія Кравчук.</i> Духовно-творчий потенціал хореографічного мистецтва: пошуки та перспективи	126
<i>Наталія Сагаль.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури.....	128
<i>Поліна Шеховцова.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури Рівненщини	130
<i>Ірина Іванчук.</i> Історія розвитку танцю модерн У США.....	133
<i>Наталія Маткова.</i> Особливості виконання народно-сценічних танців України.....	135

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ТЕАТРАЛЬНОЇ РЕЖИСУРИ «ФЕНОМЕН ДУХОВНОСТІ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТУРГІВ»

<i>Юрій Мельничук.</i> Роль навчального репертуару в процесі формування духовно-творчого потенціалу студентів акторської та режисерської спеціалізації	138
<i>Володимир Богатириков.</i> Духовна культура режисера у формуванні та реалізації задуму вистави	139
<i>Олексій Заворотній.</i> Сучасний театр, як діамант, повинен сяяти неповторними гранями.....	141
<i>Світлана Хабурська.</i> Навчальна вистава як засіб професійного та духовного зростання майбутніх режисерів драматичного театру	144
<i>Лариса Степанець.</i> Театралізоване масове дійство як фактор зростання морально-естетичного потенціалу студентської молоді	147
<i>Георгій Вовк.</i> Особливості особистісного самовизначення старшокласників у процесі театральної творчості.....	150
<i>Михайло Журавель.</i> Вплив духовного змісту трагедії на емоційну культуру глядача.....	152

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА «ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО ПОЛІССЯ: ВИТОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

<i>Олександр Старук.</i> Деякі аспекти формування духовної культури української молоді.....	154
<i>Любов Крайлюк.</i> Творча спадщина Ніла Хасевича у контексті морально-етичного та патріотичного виховання студентської молоді	157
<i>Ірина Локичук.</i> Збереження та розвиток традиційного серпанкового ткацтва села Крупове – передумова для вдосконалення і збагачення творчих здібностей молоді	159
<i>Ольга Чернюшок.</i> Художньо-педагогічна спадщина Г. Косміади – погляд сучасності.....	162
<i>Олег Городецький.</i> Композиційна робота з ілюстрацією як умова розвитку творчої особистості студента	164
<i>Тамара Забута.</i> Політична культура молоді як фактор конкурентоспроможності країни	168
<i>Борис Забута.</i> Молодь у процесі розбудови „Суспільства знань”	170
<i>Марія Вакульчук.</i> Формування духовної культури студентської молоді засобами благодатного слова.....	172
<i>Лариса Костюк.</i> Окремі аспекти викладання навчальної дисципліни «Культурологія» в умовах інтеграції освітніх систем вищої школи України у європейський простір	175
<i>Маргарита Вдовенко.</i> Проблема „східної” та „західної” двомовності серед студентської молоді у контексті сучасного розвитку України.....	178

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР «ДУХОВНІСТЬ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ»

<i>Марія Вербець.</i> Соціальні та морально-етичні орієнтири у формуванні світогляду молоді	180
<i>Майя Корнійчук.</i> Електронні ресурси – нова модель організації бібліотечно-інформаційного обслуговування студентської молоді	181
<i>Людмила Мартинюк.</i> Бібліотека, як один з духовних ресурсів суспільства	183
<i>Сергій Кравченко.</i> Читацькі інтереси сучасної молоді в контексті її духовного розвитку	184
<i>Марина Портянко.</i> Принцип багатоаспектності у формуванні фондів бібліотек на допомогу духовному розвитку молоді.....	187
<i>Ніна Тивончук.</i> Літературне краєзнавство як чинник формування духовності молоді та збереження культурної спадщини краю.....	188
<i>Тамара Саркіянс.</i> Формування у молоді громадянської позиції, національної самосвідомості, культури і духовності засобами бібліотечного впливу	190
<i>Марія Третяк.</i> Періодичні видання в структурі читання молоді.....	192
<i>Віра Цицюра.</i> Виставкова діяльність бібліотеки як чинник творчої реалізації студентської молоді.....	193
<i>Валентина Дамецька.</i> Формування екологічної культури як складової духовного становлення підростаючого покоління	195
<i>Ольга Загиней.</i> Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління засобами української літератури.....	196
<i>Раїса Щербан.</i> Бібліотеки на допомогу реалізації екоетичного імперативу	198

Наукове видання

«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»

Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції

18-20 травня 2006 року

Редакційна колегія:

Руслан Постолюк – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробійов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Комп'ютерна верстка та макет – **Вікторія Кравчук**

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографічний. Ум. друк арк. 26,83. Наклад 100 прим. Зам № 14/1

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, вул. С. Бандери, 12

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

ISBN 966-7631-96-1

УДК 379.82

ББК 74.58+8840